

לימוד ליום היארציית - כ"ב שבט

כולל:

משניות / שיחה / לקט נאה / English Section

יוצא לאור ע"י - יגדיל תורה - מבצע תורה

דבר העורך

לקראת יום היארציית ה'כד' של הרבנית הצדקנית ע"ה, הננו מוציאים לאור לקט מדברי רז"ל ושיחות רבינו נשיאינו, בענין הזכות של נשי ישראל להיות ל'עזר כנגדו', לסייע ללימוד התורה של הבעל והבנים.

ע"פ הוראת רבינו, ללמוד מדרכיה וללכת בעקבותיה, הרי ענין זה הוא ללא ספק הזהיר טפי של הרבנית הצדקנית ע"ה; מאז הנישואין, שעות רבות היתה הרבנית נשאת בבדידות בביתה, מתוך אהבה והערצה לשקידתו בלימוד התורה של כ"ק רבינו. תמיד ניסתה הרבנית, בכל דרך אפשרית, להיות לעזר, ותמיד דאגה שלא יטרד הרבי בדברים של מה בכך, על מנת שיוכל לשבת על התורה ועל העבודה.

גם עצם קבלת הנשיאות היתה כרוכה במסירות נפש רבה מצידה, אבל היא ניגשה לכך מתוך שמחה של מצווה, בהרגשה של זכות, להיות לשותף להתוועדויותיו, שיחותיו ועבודתו הק' בהרבצת התורה והיהדות, של כ"ק רבינו.

ע"פ מנהג ישראל ללמוד משניות, אותיות נשמה, לעילוי נשמת הנפטר; הוספנו פרק א' משניות המתחלת באות הראשונה של שם הרבנית ע"ה. ויה"ר שאכן החי יתן אל לבו, ונלך בדרכיה הישרים.

מחלקת ההו"ל
שע"י יגדיל תורה

העתקת הדברים היא ברשות מיוחדת מהוצאת ספרים קה"ת

שיחה לכ"ב שבט

הוספה בקביעות עיתים לתורה בכל מקום

בעמדינו בהתחלת תקופה חדשה – היארציית הראשון, הרי זה צריך להתבטא בחידוש ב"החי יתן אל לבו"...

החל מהוספה של החי למטה בלימוד התורה וקיום המצוות ובאופן – שקשור דוקא עם עת – זמן, ומקום גשמי; קביעות עיתים לתורה בכל מקום – לקבוע שיעורים ברבים בלימוד החסידות ולימוד הנגלה, ובפרט במקומות שאין שם עדיין שיעורי תורה.

ובשיעורים הקיימים מכבר – להוסיף ולחזק הלימוד ככמות ובאיכות.

ולקשר השיעורי תורה גם עם התעוררות לעניני יראת שמים בכלל.

במיוחד חלק האגדה שבתורה

כולל ובמיוחד – חלק האגדה שבתורה, עין יעקב וכיו"ב, שרוב סודות התורה גנוזין בה. שענין זה קשור במיוחד עם אמירת קדיש דרבנן – "שמי' רבה דאגדתא" שעל זה קיים עלמא.

ועילוי מיוחד בזה – שעל ידי זה באים גם עניני סודות התורה באופן המובן גם (לאנשים פשוטים) על פי פשט דרך הפשט (באמצעות הדרוש ורמז שביניהם).

ולהעיר גם מהמבואר בלקוטי תורה שלימוד האגדה ופנימיות התורה הוא בכלל "שליש במקרא".

(משיחת כ"ב שבט ה'תשמ"ט, ה'יארציית' הראשון)

לקט בענין נשים במאי זכיון טפי

ולכן בלימוד הלכות הצריכות להן, אם כי יש לאשה בזה יוקר מעלת התורה כו', מ"מ אין היא "מצווה ועושה", ואין לה זכות זו דתורה שישנה למצווה ועושה. אמנם בזה ש"היא עוזרת לבנה או לבעלה בגופה ומאודה שיעסוק בתורה חולקת שכן עמהם ושכרה גדול מאחר שהם מצווים ועושים על ידה" (וזהו שמסיים גם בגמ' "לעולם זכות תורה כו' באגרא כו'").

עזרת האשה בתלמוד תורה – בעצם המצווה!

הביאור בזה: לכאורה אינו מובן למה היא חולקת שכן עמהם בלימוד תורתם מפני שעושים על ידה – ה"ז בדוגמת נותן כסף לעני, והעני קיים בכסף זה מצווה (כגון שקנה בו מזון לסעודות שבת, וכיו"ב) דלא מצינו בשום מקום דיש לנותן הצדקה חלק במצוות שעושה העני בכסף זה (כ"א רק שכן קיום מצוות צדקה)? והתירוץ בפשטות הוא: כשאדם נותן צדקה לעני, נעשו המצוות של העני, ואח"כ – כשהעני עושה מצווה במצוות אלו – הוא עושה המצווה בדילי: אבל בנדו"ד, האשה עוזרת לבנה או לבעלה מלכתחילה בקיום המצוות של ת"ת – היינו שהיא עושה פעולת השתתפות בענין ומצווה זו, עוזרת בעצם המצווה ולכן חולקת שכן עמהם, מקבלת (חלק ב) שכר לימוד התורה של הבעל והבן...

לימוד התורה כדבעי – ע"י האשה עקרת הבית'

וכן הוא גם בהשייכות של הנשים לענין "פדה בשלום נפשי גו' כי ברבים היו עמדי", שבשביל זה צריך להיות "העוסק בתורה ובגמ' ח ומתפלל עם הציבור..." לכל לראש – כדי שלימוד התורה יהי בטרה, צרך לישא אשה.

ועוד זאת: כדי שלימוד התורה יהי כדבעי, מתוך מנוחת הנפש ללא טרדות ובלבולים מהעולם שמחוץ הימנו – כפי שמצינו במסכת עירובין: "אמר אביי אי אמרה לי אם קריב כותחא לא תנאי" (אפילו ציווי עבודה קלה היתה מבטלת אותי, שלא הייתי שונה כמו ששנית), ועד"ז בנוגע לתפלה, שדורשת מנוחה וישוב הדעת עוד יותר מאשר לימוד התורה...

"לא זו בלבד שאינה מבלבלת אותו בדרישות ובקשות כו' אלא אדרבה שדואגת לכל צרכיו"

יש צורך בפעולתה של האשה, עקרת הבית – שלא זו בלבד שאינה מבלבלת אותו בדרישות ובקשות כו', אלא אדרבה – שדואגת לכל צרכיו, כמארז"ל "כתיב אעשה לו עזר, כמה אשה עוזרתו לאדם.. אדם מביא חטין חטין כוסם" (בתמי), אלא האשה עושה מהם

לוחתר על ענינים טפלים

ישנם ענינים בהנהגת הבית אשר הבעל – להיות שהוא מבחוץ להנהגת הבית – חושב שזהו נוגע להחזקת הבית לחינוך הבנים והבנות, ומשום זה הוא מוותר על כמה ענינים עיקריים. אמנם האשה – להיות שהיא בפנים הנהגת הבית – יודעת היא אשר אין הענינים עיקריים כלל, ובכגון דא כתיב שמע בקולה....

התעסקות בפרנסה באופן שיהי פנאי מספיק ללימוד התורה

צריכים להשתדל אשר התעסקות הבעל בפרנסה תהי' באופן כזה אשר יהי' לו פנאי מספיק ללימוד התורה, מספיק כנדרש עפ"י תורה ממנו, אף אשר עי"ז יתעסק פחות יותר בעניני פרנסה, וכל המחמיר בזה הרי זה משובח.

אפשר אשר הבעל, להיותו מבחוץ להנהגת הבית, יטעה ויחשוב על כמה פרטי הוצאה שבבית, אשר בני ביתו לא יוותרו עליהם וענינים עיקריים הם, הנה על האשה

על נשי ובנות ישראל מוטלת אחריות, וניתנה להם הזכות והכחות, בנוגע להנהגת הבעל שיתנהג כראוי ליהודי-תורני ("א תורה איד")!

שהיא בפנים הענין, להסביר לבעלה אשר ענינים טפלים המה, ולדרוש ממנו ובתוקף שלא לוחתר על ענינים של תומ"צ בשביל ענינים של מה בכך.

(פורים תשי"ז – לקו"ש ח"ד ע' 1279)

"פלגאן בהדייהו.. דיש לה חלק במצות ת"ת ממש"

והנה מלשון הגמרא "פלגאן בהדייהו" (וכן לשון אדה"ז "חולקת שכר עמהם" – ולא נוטלת שכר), מוכח דיש לה חלק במצות ת"ת ממש, והיינו כנ"ל: מכיון דמצות ת"ת של הבעל והבן, שמצווים בזה, נעשית בעזרתה (וגם) על ידה, הרי יש לה חלק בקיום מצותו, היינו חלק במצות ת"ת, ולכן "פלגאן בהדייהו" – "חולקת שכר עמהם" כמצווה ועושה, "מאחר שהם מצווים ועושים על ידה".

(חה"ש תשל"א – לקו"ש ח"ד ע' 40)

"בזה שהיא עוזרת לבנה או לבעלה.. חולקת שכר עמהם"

ועפ"ז מובן מה שלא אמר בגמרא דנשים יש להן זכות תורה מצד זה שחייבות ללמוד הלכות הצריכות להן: הא דקאמר בגמ' ד"הא אינה מצווה כו' נהי דפקודי לא מפקדא כו", הכוונה בזה היא (לא שאין למצוא בנשים חיוב דלימוד התורה, כ"א) בנוגע ל"זכות תורה" – להשכר על מפקדא – מצות לימוד התורה כ"מצווה ועושה", שדוקא שכר זה (דזכות מצות ת"ת) "מוגא כולי האי".

שכר אשת ר' עקיבא שמכרה את צעיפה ללימוד בעלה

מעשה בר' עקיבא שעשה לאשתו עיר של זהב. חמתיה איתתיה דרבן גמליאל וקניית בה (ראתה אותה אשתו של רבן גמליאל וקנאה בה), אתת ואמרת קומי בעלה (רבן גמליאל שאף הוא יעשה לה כמו כן). אמר לה 'הכין הווית עבדת לי כמה דהווית עבדה ליה? דהוות מזובנה מקליעתא דרישא ויהבה ליה והוא לעי באוריתא' (וכי כן היית עושה את לי כמו שהיא עשתו לו, שהיית מוכרת צעיף שבראשה ונותנת לו כדי שיעסוק הוא בתורה). (ירושלמי שבת פ"ו ה"א וקה"ע)

זכות הנשים המנדרות שינה מעיניהן לתלמוד תורה

'שוא לכם משכימי קום מאחרי שבת אוכלי לחם העצבים כן יתן לדידו שנא. מאי יתן לדידו שנא? א"ר יצחק אלו נשותיהן של תלמידי חכמים שמנדרות שינה בעולם הזה [שממתינות לבעליהן כשהולכין לבית המדרש (ר"א)] וזכות לעולם הבא (כלומר כלום הגונים האומות להיות החכמים מסורים בידם והלא המקרא משבחן שאף נשותיהן מנדרות שינה מעיניהן, שוא לכם בעלי אומנות המשכימים ומאחרים למלאכתם, אוכלי לחם בעצב וביגיעה כן יתן הון את העולם המזונות ופרנסה לידיו שנא, למי שנדר שינה בשבילו).

(יומא עז ע"א ופירש"י)

לימוד הבעל מאיר את הנרות של האשה

רבי חייא ורבי יוסי חנו ולנו באכסניא שלהם, קמו בחצות לילה לעסוק בתורה. והנה בתו של בעל האכסניא קמה ג"כ והדליקה והאירה להם בנר, ואח"כ עמדה מאחוריהם לשמוע ד"ת. פתח רבי יוסי ואמר "כי נר וגו'", הביט רבי יוסי מאחוריו וראה את בתו של בעל האכסניא שעומדת מאחוריו. אמר, "כי נר מצווה", איזה נר נקרא נר מצווה, זהו נר שהוא מצווה להדליקו שהנשים זוכות בו, והא נר של שבת, שאע"פ שהנשים אינן זוכות בלימוד התורה, הרי בעליהן זוכים בלימוד התורה, ומאירים לנר ההוא שהנשים מתקנות אותו במצווה זו, הרי הנשים זוכות בתיקון נר זה, והנשים זוכים בלימוד התורה להדליק ולהאיר את הנר הזה, שהוא תיקון מצווה שהנשים נתחייבו בה.

שמעיה האשה ההיא דברים האלו מרבי יוסי ובכתה. בין כך קם אביה של האשה שהיתה שם, ונכנס ביניהם, וראה את בתו עומדת מאחוריהם ובוכה, שאל אותה אביה למה את בוכה, סיפרה לו מה ששמעיה מרבי יוסי התחיל אביה של האשה ג"כ לבכות, שאל אותו רבי יוסי, שמוא אתם בוכים לפי שחתנך בעלה של בתך לא זכה בלימוד התורה. אמר לו ודאי כן הוא, ועל כן ודאי אני ובתי בוכים תמיד.

(זהר שמות קס"ה ע"ב – בתרגום ללה"ק)

מתחיל באות הראשון של שמה הק' – מסכת חלה פרק א

תחלתה ספגנין וסופה עסה, חִבַּת בחלה. וכן הקנובקאות חִבּוּת:

(ו) המעיסה, בית שמאי פוטרין, ובית הלל מחִבִּין. החליטה, בית שמאי מחִבִּין, ובית הלל פוטרין. חלות תודה ורקיקי נזיר עשאן לעצמו, פטור. למכור בשוק, חִבֵּב:

(ז) נחתום שעשה שאור לחלק, חִבֵּב בחלה. נשים שנתנו לנחתום לעשות להן שאור, אם אין בשל אחת מהן כשעור, פטורה מן החלה:

(ח) עסת הפלבים, בזמן שהרועים אוכלין ממנה, חִבַּת בחלה, ומערבין בה, ומשתתפין בה, ומברכין עליה, ומזמנין עליה, ונעשית ביום טוב, ויוצא בה אדם ידי חובתו בפסח. אם אין הרועים אוכלין ממנה, אינה חִבַּת בחלה, ואין מערבין בה, ואין משתתפין בה, ואין מברכין עליה, ואין מזמנין עליה, ואינה נעשית ביום טוב, ואין אדם יוצא בה ידי חובתו בפסח. בין כך ובין כך, מטמאה טמאת אכלין:

(ט) החלה והתרומה, חִבִּין עליהן מיתה וחמש, ואסורים לזרים, והם נכסי כהן, ועולין באחד ומאה, וטעונין חִיצית ידים והערב שקמש, ואינן נטלין מן הטהור על הטמא, אלא מן המקף ומן הדבר הגמור. האומר כל גרני תרומה וכל עסתי חלה, לא אומר פלום, עד שישיר מקצת:

(א) חמשה דברים חִבִּין בחלה, החטים והשעורים והקסמין ושבלת שועל ושיפון. הרי אלו חִבִּין בחלה, ומצטרפין זה עם זה, ואסורין בחדש מלפני הפסח, ומלקצור מלפני העמר. ואם השרישו קדם לעמר, העמר מתירן. ואם לאו, אסורין עד שיבוא העמר הבא:

(ב) האוכל מהם פזית מצה בפסח, יצא ידי חובתו. פזית חמץ, חִבֵּב בהפרת. נתערב אחד מהם בכל המינים, הרי זה עובר בפסח. הנודר מן הפת ומן התבואה, אסור בהם, דברי רבי מאיר. וחקמים אומרים, הנודר מן הדגן אינו אסור אלא מהן. וחִבִּין בחלה ובמעשרות:

(ג) אלו חִבִּין בחלה ופטורים מן המעשרות, הלקט, והשקחה, והפאה, וההפקר, ומעשר ראשון שנטלה תרומתו, ומעשר שני והקדש שגדדו, ומותר העמר, ותבואה שלא הביאה שלישי. רבי אליעזר אומר, תבואה שלא הביאה שלישי, פטורה מן החלה:

(ד) אלו חִבִּין במעשרות ופטורין מן החלה, הארז, והדחן, והפנגים, והשמשמין, והקטניות, ופחות מחמשת רבעים בתבואה. הספגנין, והדבשנין, והאסקריטין, וחלת המשרת, והמדמע, פטורין מן החלה:

(ה) עסה שתחלתה ספגנין וסופה ספגנין, פטורה מן החלה. תחלתה עסה וסופה ספגנין,

מאכל אדם, ועד"ו בנוגע לשאר צרכי הגוף וכיו"ב, שצריך לסלק מחשבתו מהם כדי שיוכל לעסוק בתורה ולהתפלל כדבעי.

(י"ט כסלו תשכ"ד סל"ד – תו"מ)

אחריות נשי ישראל – לדאוג שהבעל הוא "א תורה איד"

וענין זה, שבנות צלפהד חיבבו את הארץ, נכתב בתושב"כ, בתור הוראת-דרך לנשי ובנות ישראל בכל הדורות הבאים, כיצד צריכים לילך לארץ הקדושה:

על נשי ובנות ישראל מוטלת אחריות, וניתנה להם הזכות והחכות, לא רק בענינים הקשורים עם חביבות כו', ולא רק בענינים הקשורים עם חינוך הבנים והבנות, אלא גם בנוגע לכללות הנהגת הבית,

ואפילו בנוגע להנהגת הבעל גם כאשר יוצא מחוץ לביתו (ואילו היא – "כל כבודה בת מלך פנימה"), שכן, בידעו שבשובו לביתו ישאלוהו כיצד התנהג בעניניו בחוץ, וכאשר יתברר שהנהגתו היתה ע"פ חכמת התורה [כמדובר לעיל שהענין ד"משפטים" הוא לשפוט כל דבר, גם עניני הרשות, אם זה מתאים ע"פ שכל וחכמת התורה], אזי יסתכלו עליו "בעין יפה", שהתנהג כראוי ליהודי-תורני ("א תורה איד"), ואם יתברר שנכשל בענין מסויים שהי' צריך להתנהג באופן אחר, הרי זה יגרום אי-שביעות-רצון – הרי זה משפיע עליו להתנהג כדבעי גם בהיותו במשרדו או בעבודתו ובמלאכתו.

(י"ב תמוז תשי"ז – תו"מ ח"כ ע' 136)

"מהי התועלת בכל החשבונות שלך . . . הרי בינתיים אינך לומד תורה!"

כאשר הבעל טוען שאין לו פנאי, ואין ראשו פנוי ללימוד, להיותו עסוק וטרוד כו', אם בעסקנות ציבורית

או בעניניו הפרטיים, שגורמים לו דאגה, – חז"ל אומרים "מרבם נכסים מרבם דאגה", ואילו הוא, יש לו רק מיעוט נכסים, ועכ"פ לא ריבוי נכסים, אלא שגורם לעצמו דאגה... –

צריכה האשה לומר לו: מהי התועלת בכל החשבונות שלך – אפילו אם הנך צודק, הרי בינתיים אינך לומד תורה!

"להשיג ולעורר את הבעל שלא ישכב לישון בלילה כל זמן שלא סיים את שיעורי הלימוד"

האשה צריכה להשתדל ולעורר את הבעל,

וכן את הילדים, האחים וכו', שישמרו את השיעורים הקבועים, איש לפי ערכו, בענינים ששייך אליהם.

האשה צריכה להשיג ולעורר את הבעל שלא ישכב לישון בלילה כל זמן שלא סיים את שיעורי הלימוד.

וגם כאשר הבעל טוען שהוא עייף, ובלאה"כ יירדם על הספר – צריכה האשה להסביר לו, שמוטב שיירדם עם פתגם בספר התניא, או בשאר ספרים, מאשר יירדם מתוך דאגות.

ואכן לוודא שלא שכב לישון כל זמן שלא סיים את

שיעורי הלימוד.

"מנהג טוב . . . להעיר את הבעל (האח וכו') שילך ללמוד"

וכמו"כ בבוקר, עלי' לעורר את הבעל שישכים לקום כדי ללמוד תורה.

מספרים אודות מנהג טוב שהי' בפאקנינג [אני בעצמי

בזה שהיא עוזרת לבנה או לבעלה בגופה ומאודה שיעסוק בתורה חולקת שכר עמהם

לא הייתי שם, אבל כך מספרים], שהיו מעירים את כולם בכל בוקר כדי ללמוד תורה, והסדר הי' – לא כבמקומות שהי' ה"שמש" מקיש על החלון ויוצא י"ה, מבלי שיהי' נוגע לו אם הלה אכן קם משנתו, אלא היו דופקים ודופקים עד שהיו מוציאים אותו ("בי מיהאט יענעם ארויסגעשלעפט")... הוא הי' מוכרח לקום משנתו בגלל הדפיקות, כדי שלכל-הפחות בני-הבית יוכלו להמשיך לישון...
ובכן, סדר הנ"ל הי' להעיר מבחוץ, ואילו כאן מדובר

אודות הצורך להעיר מבפנים – שהאשה (האחות וכו') צריכה להעיר את הבעל (האח וכו') שילך ללמוד כו'.

נשי ובנות חב"ד צריכים "להעלות את כללות המצב של צעירי חב"ד . . . שיגדל דור של לומדים"

כל דבר צריכים כאן לפרשו באותיות של דפוס אמסטרדם... ובכן, תוכן הדברים בפשטות הוא:

נשי ובנות חב"ד צריכים להשתדל להגביר ולהעלות את כללות המצב של צעירי חב"ד, אנשי חב"ד וזקני

חב"ד, שיגדל דור של לומדים, מקיימי מצוות נותני צדקה, וכו' וכו'.

וכיון שיש להם "מרכז" – גישה הועד ("קאונסיל") חשבון כמה דפי גמרא למדו וכו'.

ועי"ז הי' הענין ד"ננקתה ונורעה זרע", "יולדת בריוח . . . יולדת זכרים", באופן ש"אין מקרא יוצא מידי פשוטו" – שתומשך השפעת כל טוב בבני חיי ומוזני רויחי.

(ש"פ נשא תש"כ – תו"מ חכ"ח ע' 136)

A WORD FROM THE EDITOR

As we approach the 24th yahrtzeit of Rebbetzin Chaya Mushka, *Aleha Hashalom*, we bring you a collection of teachings from Raza¹ and the Sichos of the Rebbeim discussing the great *z'chus* of the Jewish woman to be an "Eizer K'negdo" - i.e. to assist her husband and children in their learning of Torah.

The Rebbe instructed us to learn from the ways of Rebbetzin Chaya Mushka and to walk in her footsteps. The Rebbetzin was a true paradigm of an "Eizer K'negdo," personifying this idea in the most beautiful way.

From the very beginning of her marriage, the Rebbetzin would remain at home alone, often for long periods of time, while the Rebbe was attending to matters of Torah learning and Yiddishkeit. She looked for ways to assist her husband in his holy work making sure that the Rebbe would not be disturbed by unimportant things, enabling the Rebbe to apply himself to his avoda, and Torah learning.

We can only imagine that the Rebbe's *kabbolas hanesius* involved great *mesirus nefesh* on the part of Rebbetzin. But throughout her lifetime, we saw her utmost joy and dedication. She was permeated with the feeling of being fortunate to have this great *z'chus* of being a partner with the Rebbe in the holy work of spreading Torah and *Yiddishkeit*. The Rebbetzin was a beautiful example of devotion and loyalty; of strength and commitment; a real *Eishes Chayil*.

In accordance with the *minhag* of learning Mishnayos on the day of the *yaahrtzeit* (- *Mishnah* having the same Hebrew letters as *neshamah* -) for the benefit of the *niftar's* soul, we have included a chapter of Mishnayos that begins with the first letter of the Rebbetzin's name.

May it be Hashem's will that "V'hachai Yitein El Libo" - "the Living shall take unto heart," and we will learn a lesson from the Rebbetzin, and we too will walk in her ways.

לעילוי נשמת
הרה"ח הרה"צ ר' מאיר ב"ר אליהו ז"ל

לעילוי נשמת
הרה"ח הרה"צ ר' אליהו ב"ר אברהם אהרן ז"ל

REWARD OF R' AKIVA'S WIFE, WHO SOLD HER SCARF FOR THE SAKE OF HER HUSBAND'S LEARNING

Rabbi Akiva once made a special, beautiful golden crown¹ for his wife. The wife of Rabban Gamliel saw her wearing it and was jealous of her. She asked Rabban Gamliel, her husband, to make one for her. Said Rabban Gamliel to his wife, "Would you have done for me what R' Akiva's wife did for him?" She sold the kerchief on her head so that he may study Torah."

(Yerushalmi, Shabbos Chapter 6, Halacha 1)

THE MERIT OF WOMEN WHO DEPRIVE THEIR EYES OF SLEEP FOR THE SAKE OF THEIR HUSBAND'S TORAH STUDY.

"He gives to His beloved [to those who banish] sleep" (Tehillim 127:2). What is the meaning of "He gives to His beloved [to those who banish] sleep?" Said R' Yitzchak: "This refers to the wives of the

"Efforts must be made to see to it that the husband's involvement in earning a livelihood should be such that it leaves sufficient time for Torah learning..."

Talmidei Chachamim, who are deprived of sleep in this world (due to their husband's Torah learning), but merit *Olam Haba*."

(Yuma 77b)

FORGOING THINGS THAT ARE OF A LESSER VALUE

Efforts must be made to see to it that the husband's involvement in earning a livelihood should be such that it leaves sufficient time for Torah learning—"sufficient" in the sense that it satisfies the Torah's expectations of him—even if it means working a little bit less for a living. Indeed, whoever is *machmir* in this regard is praiseworthy.

Since the husband is less involved than the wife in running the household, there is the possibility that he may err and consider certain expenses necessary—thinking that they are indispensable and that they are matters that the members of his household won't forgo. Therefore, the wife, who is more involved in the actual running of the home, should explain to the husband that these matters are non-essential. She should appeal to him very strongly not to forgo matters connected with Torah and Mitzvos for the sake of trivialities.

(Purim 5717—*Likuttei Sichos*, vol. 4, p. 1279)

1. This was more like a crown for the forehead, rather than a crown that circles the entire head.

ELCHONON GEISINSKY
TAX SERVICES
(718) 774-0797

Apple Drugs
Crown Heights Pharmacy Inc.
COMPLETE PHARMACY AND HEALTH FOOD CENTER
376 Kingston Ave. Tel 718-467-6700
Appledrugs376@gmail.com Fax 718-467-2461

Boytique
BOYS / MENS
718.221.9939
SUITS & BLAZERS
PANTS & COATS - SHIRTS & TIES
SCHOOL UNIFORMS
DRESS & SPORT APPAREL
www.Boytique.com

סופר סת"ם
718-613-1111
mysofer.com
353 Kingston Avenue

NADLER Cabinet hinge & Drawer repair
QUALITY SERVICES
Call Now 646-283-5567
service@nadlerquality.com

MINK A Name To Trust
JEWELERS Since 1978
718.804.0806

EMPIRE PRESS
Benchers - Invitations - Thank You Cards - Tshuros
Quick Turnaround, Quality Service
www.EmpirePress.com • 1-888-4-BENCHERS

ONEG BUS
917.267.2227
onegbus@gmail.com
LOCAL & LONG DISTANCE - HEIMISHE DRIVERS